

THE
RIGHT
LIVELIHOOD
AWARD

Pressmeddelande

Stockholm, 24 september 2018

De får Right Livelihood-priset 2018

Årets Right Livelihood-pristagare har tillkännagivits vid en presskonferens på UD:s internationella presscenter i Stockholm.

2018 års hederspris går till **Thelma Aldana** (Guatemala) & **Iván Velásquez** (Colombia) *“för deras innovativa arbete med att avslöja maktmissbruk och väcka åtal mot korruption, vilket ökat förtroendet för offentliga institutioner”.*

– Right Livelihood-priset är ett erkännande av folkets kamp mot korruption i Guatemala och av att det är möjligt att bekämpa dessa kriminella aktiviteter. För att bygga verklig demokrati i Guatemala krävs ett oberoende och förstärkt rättsväsende, säger Thelma Aldana.

– Priset kommer under en dramatisk tid i kampen mot straffrihet och korruption. Priset är viktigt eftersom det får världens ögon att riktas mot Guatemala, förhoppningsvis bidrar det också till internationell solidaritet med de som hängivet arbetar för förändringar i landet, säger Iván Velásquez.

Tre priser på 1 miljon SEK vardera går till följande pristagare:

Människorättsförsvarearna **Abdullah al-Hamid, Mohammad Fahad al-Qahtani och Waleed Abu al-Khair** (Saudiarabien) delar ett pris *“för sina visionära och modiga ansträngningar för att reformera det totalitära politiska systemet i Saudiarabien, med utgångspunkt i universella mänskliga rättigheter”.* Det är första gången som Right Livelihood-priset går till pristagare från Saudiarabien.

al-Hamid, al-Qahtani och Abu al-Khair sitter alla i fängelse. 2013 dömdes al-Hamid och al-Qahtani till 11 respektive 10 års fängelse anklagade för att ha “gett upphov till oroligheter genom att uppmana till demonstrationer” och för att ha “grundat en organisation utan tillståndsbevis”. 2014 dömdes Abu al-Khair till 15 års fängelse, bland annat anklagad för “ohörsamhet mot makthavaren” och för att ha “skadat statens rykte genom att kommunicera med internationella organisationer”.

Lantbrukaren **Yacouba Sawadogo** (Burkina Faso) får priset *“för att han förvandlar karga landskap till skog och visar hur lantbrukare kan göra jorden bördig genom att använda lokalbefolkningens kunskaper på ett innovativt sätt.”*

– Jag är väldigt hedrad över att tilldelas Right Livelihood-priset, som kommer att göra det möjligt för mig att fortsätta mitt arbete med att skydda skogen och djurlivet. Jag hoppas att den legitimitet som priset medför kommer att inspirera många fler till att göra marken bördig igen. För naturen, lokalsamhället och framtida generationer, säger Yacouba Sawadogo.

Agronomen **Tony Rinaudo** (Australien) får priset *“för att han i stor skala visar hur torrmarker kan fås att grönska med minimala resurser, vilket förbättrar livsvillkoren för miljontals människor”*.

– Det är en stor ära att tilldelas Right Livelihood-priset. Även om denna enkla, billiga och effektiva metod för att återställa skogsområden har haft stor betydelse för miljontals människor är den ännu okänd för många regeringar och givare liksom bland de lokalsamhällen som bäst skulle behöva den. Det är min förhoppning att priset ska kunna bidra med att lyfta så kallade farmer-managed natural regeneration metoder så att de får global spridning, säger Tony Rinaudo.

Tillkännagivandet gjordes av Ole von Uexkull, chef för Right Livelihood-stiftelsen, och Amelie von Zweigbergk, styrelse- och juryledamot. Den internationella juryn tog i år ställning till totalt 107 kandidater från 50 länder.

– Pristagarnas banbrytande arbete för demokrati, ansvarsutkrävande och för att återställa skövlade marker skapar hopp och förtjänar att uppmärksammas världen över. I en tid av alarmerande miljöförstöring och bristande politiskt ledarskap visar de att en annan framtid är möjlig, säger Ole von Uexkull

Prisutdelningen äger rum på Vasamuseet i Stockholm den 23 november och följs av offentliga evenemang och möten med makthavare i Genève, Zürich och Berlin.

Kontakt

För ytterligare information och för att boka intervjuer med pristagarna, kontakta:

Johannes Mosskin, kommunikationschef, mobil: 070 43 71 148,

e-mail: johannes@rightlivelihood.org

Mer detaljer om pristagarna liksom högupplösta bilder och filmmaterial:
rightlivelihoodaward.org/2018

Om pristagarna

Se ytterligare information nedan

Thelma Aldana & Iván Velásquez

Thelma Aldana (Guatemala) & Iván Velásquez (Colombia) har spelat avgörande roller i en av världens mest framgångsrika anti-korruptionsinsatser. Aldana var fram till i maj i år Guatemalas riksåklagare, en tjänst hon tillträdde 2014. Velásquez är chef för FN:s internationella kommitté mot straffrihet i Guatemala (CICIG), en fristående kommission som bildades efter en överenskommelse mellan Guatemalas regering och FN. Genom deras ledarskap för respektive institution har Aldana och Velásquez drivit arbetet med att bekämpa de djupt rotade kriminella nätverk och den korruption som plågat Guatemala under decennier.

I ett land som fortfarande lider av effekterna från 36 år av interna konflikter har Aldana och Velásquez förverkligat ett historiskt unikt samarbete mellan en nationell åklagarmyndighet och en internationell FN kommission. Modellen är en förebild för andra länder med liknande problem. Samarbetet mellan Aldana och Velásquez och de institutioner de representerat har resulterat i ett flertal känsliga brottsutredningar på hög nivå. Det mest kända korruptionsfallet, "La Línea", ledde till 60 åtal samt att dåvarande president Otto Pérez Molina och hans vicepresident Roxanna Baldetti arresterades.

Aldana och Velásquez har spelat centrala roller i denna för Guatemala avgörande tid och har genom sitt arbete lyckats stärka allmänhetens förtroende för statliga institutioner. De har mötts av mycket motstånd och tagit stora personliga risker. Deras mod och enastående insatser har hittills resulterat i att mer än 60 olika kriminella nätverk identifierats, över 300 fällande domar avkunnats och 34 förslag till reformer av rättssystemet lämnats in.

På grund av säkerhetsskäl lämnade Aldana Guatemala efter att hennes fyraåriga mandat som riksåklagare löpte ut i maj 2018. Velásquez mandat som chef för CICIG löper till september 2019. Men den fjärde september utfärdade Guatemalas president Jimmy Morales ett inreseförbud för Velásquez. Morales kräver att FN:s generalsekreterare António Guterres föreslår nya kandidater till rollen som chef för CICIG. När detta pressmeddelande publiceras har Guatemalas konstitutionsdomstol, liksom FN, uttalat sitt stöd för Velásquez, och tiotusentals människor i Guatemala har protesterat mot presidentens agerande.

– Samarbetet mellan en nationell åklagarmyndighet och en internationell FN-kommission, som letts av Aldana och Velásquez, är en historiskt unik modell för effektiv korruptionsbekämpning. Vi uppmanar president Morales att låta denna guatemalanska framgångssaga fortsätta, säger Ole von Uexkull.

Abdullah al-Hamid, Mohammad Fahad al-Qahtani och Waleed Abu al-Khair

Abdullah al-Hamid, Mohammad Fahad al-Qahtani och Waleed Abu al-Khair är tre av Saudiarabiens mest framstående människorättsförsvarare. De har envist arbetat för att reformera ett land där kungafamiljen har ett oinskränkt maktmonopol och samarbetar med ultrakonservativa wahhabitiska ledare för att stärka det totalitära styret.

De tre pristagarna har genom fredliga medel utmanat det auktoritära systemet och verkat för mänskliga rättigheter samt etablerandet av en konstitutionell monarki. al-Hamid, al-Qahtani och Abu al-Khair kräver maktodelning och jämlikhet för alla, inklusive avskaffandet av det manliga förmyndarskapet som berövar kvinnor deras mest grundläggande rättigheter. Till följd av deras modiga kamp för ett mer pluralistiskt och demokratiskt samhälle har de tre pristagarna dömts till fängelsestraff på mellan 10 och 15 år. De sitter alla fängslade.

al-Hamid och al-Qahtani är akademiker och grundare av den saudiska människorättsorganisationen *Saudi Civil and Political Rights Association* (ACPRA), vilken är bannlyst i landet. Advokaten Abu al-Khair är mest känd för att i domstol ha försvarat flera framstående saudiska aktivister, däribland bloggaren Raif Badawi, samt för att ha grundat *Monitor of Human Rights in Saudi Arabia* (MHRSA), en människorättsorganisation som nu också är förbjuden av myndigheterna.

Pristagarnas visionära och inkluderande arbete för att forma en positiv framtid för sitt hemland har varit, och fortsätter att vara, en viktig inspirationskälla för många människor i Saudiarabien och andra delar av Gulfen.

– När den allmänna deklARATIONEN om de mänskliga rättigheterna nu fyller 70 år är det skamligt att se hur världens ledare liar sig med den repressiva kungafamiljen i Saudiarabien istället för de modiga reformister som verkar för demokrati och jämlikhet i landet. al-Hamid, al-Qahtani, och Abu al-Khair är en stor källa till hopp och inspiration inte bara för människor i Saudiarabien och Gulfen, utan för alla som tror på mänskligheten, säger Ole von Uexkull.

Yacouba Sawadogo

Yacouba Sawadogo är känd som "mannen som stoppade öknen". Under en svår torrperiod i början av 80-talet började han driva upp en skog som nu täcker nästan 40 hektar mark som tidigare varit ofruktbar och övergiven. Idag har skogen över 60 olika arter av buskar och träd. Den är en av Sahels mest mångfalldsrika skogar som sköts om av en lantbrukare.

Sawadogos oerhörda framgång bygger på experiment med traditionella planteringshål för jord, vatten och biomassa (kallat "Zai" på det lokala språket). Han har över åren kontinuerligt förbättrat tekniken och på det sättet fått skördarna att öka och skogen att växa. Trots initialt motstånd från lokalbefolkningen – Sawadogo kallades för "galning" och hans skog sattes i brand – så gav han aldrig upp. Över tid har många kommit att beundra hans arbete. Sawadogo har alltid varit angelägen om att dela med sig av sin kunskap och har tagit emot tusentals besökare, från när och fjärran. Genom att hålla i kurser har han gett andra lantbrukare möjlighet att på egen hand få landområden som tidigare var utarmade att åter spira. På så sätt har tusentals hektar av tidigare obrukbar mark fått grönska i Burkina Faso och Niger.

De som använder Sawadogos metoder uppnår ofta ökad matsäkerhet eftersom zai hjälper till att binda regnvatten i marken och förbättrar jordens bördighet. Detta gör att bönderna kan odla grödor också under år av torka. Träden som planteras tillsammans med grödorna berikar jorden, producerar föda till boskap och skapar inkomstmöjligheter såsom biodling. Metoderna minskar

THE
RIGHT
LIVELIHOOD
AWARD

fattigdom och hjälper bönder att anpassa sig till klimatförändringar. De reducerar även riskerna för lokala konflikter om mark och vatten. Tillsammans med andra metoder för så kallad "farmer-managed natural regeneration" kan zai bli ett viktigt redskap för att bygga fred och minska den påtvingade migrationen.

– Yacouba Sawadogo svor att stoppa öknen, och han gjorde det. Om lokalsamhällen liksom internationella experter är redo att ta till sig Sawadogos visdom är det möjligt att återställa enorma landområden som blivit ofruktbara. Det skapar möjligheter att bygga fred i Sahel och minska den påtvingade migrationen, säger Ole von Uexkull.

Tony Rinaudo

Den australiensiske agronomen Tony Rinaudo är känd som "mannen som får skogen att växa". Han har bott och verkat i Afrika under flera decennier där han utvecklat en lösning för att möta den extrema avskogningen och ökenspridningen i Sahel-regionen. Genom Rinaudos enkla åtgärder kan lantbrukare skydda lokal växtlighet och få den att återhämta sig, vilket har förbättrat levnadsvillkoren för miljontals människor.

Rinaudos teknik går ut på att driva upp träd från redan existerande rotsystem, som han kallar "den underjordiska skogen". Genom att välja rätt växter, beskära dem på ett speciellt sätt och skydda dem, växer de snart upp till träd. Rinaudo insåg att om det var människor som förstört skogen, så behövs det människor för att få den att växa igen. Att förändra attityder är nyckeln till Rinaudos framgångsrika arbete.

Med Rinaudos metoder har lantbrukare lyckats återställa 50 000 km² land med över 200 miljoner träd, enbart i Niger. Potentialen är enorm, ödelagda torrområden motsvarande Indiens storlek skulle återigen kunna fås att frodas. Vad Rinaudo har åstadkommit är mycket mer än en odlingsteknik. Han har inspirerat en lantbrukarledd rörelse som får markområden i Sahel-regionen att åter grönska.

– Tony Rinaudo har utvecklat en praktisk lösning för att möta ökenutbredning, hunger och förtvivlan. Om politiska ledare är redo att ge stöd till så kallade farmer-managed natural regeneration metoder, så kan torrmarker med en kombinerad yta lika stor som Indien återställas, säger Ole von Uexkull.

Om Right Livelihood-stiftelsen

Right Livelihood-stiftelsen, som grundades 1980, hedrar och stöttar modiga människor och organisationer som på ett visionärt och föredömligt sätt arbetar för att lösa globala problem. Stiftelsen erbjuder pristagarna långvarigt stöd och ser som sin roll att vara deras sköld och megafon. Särskilda skyddsinsatser görs för pristagare var liv och frihet hotas. Stiftelsen har konsultativ status i FN:s ekonomiska och sociala råd (ECOSOC).

Right Livelihood-priset har, till skillnad från många andra internationella priser, inga särskilda kategorier eftersom de mest inspirerande och betydande insatserna för att möta vår tids utmaningar ofta spänner över olika fält. Totalt har 174 pristagare från 70 länder hedrats.

Om urvalsprocessen

Alla är välkomna att nominera kandidater till Right Livelihood-priset. Efter noggranna undersökningar av stiftelsens research-team lämnas en utförlig rapport om kandidaterna till stiftelsens styrelse och internationella jury. Juryn sammanträder i september varje år för att utse pristagarna.

[#RightLivelihoodAward](#)

rightlivelihoodaward.org

[@rlafoundation](#)